

Dokument s plenarne sjednice

B9-0391/2022

12.9.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o posljedicama suše, požara i drugih ekstremnih vremenskih uvjeta: povećanje napora EU-a u borbi protiv klimatskih promjena
(2022/2829(RSP))

Tiemo Wölken, Clara Aguilera
u ime Kluba zastupnika S&D-a

Rezolucija Europskog parlamenta o posljedicama suše, požara i drugih ekstremnih vremenskih uvjeta: povećanje napora EU-a u borbi protiv klimatskih promjena (2022/2829(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. studenoga 2019. o klimatskoj i okolišnoj krizi¹,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640) i svoju rezoluciju od 15. siječnja 2020. o istoj temi²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”)³,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380) i rezoluciju Parlamenta od 9. lipnja 2021. o istoj temi⁴,
- uzimajući u obzir Strategiju „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav (COM(2020)0381), i svoju rezoluciju od 20. listopada 2021. o toj strategiji⁵,
- uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju UN-a o klimatskim promjenama (UNFCCC), a posebno njezin Pariški sporazum iz 2015., koji je stupio na snagu 4. studenoga 2016.,
- uzimajući u obzir Klimatski pakt iz Glasgowa usvojen na temelju UNFCCC-a 13. studenoga 2021.,
- uzimajući u obzir Konvenciju o biološkoj raznolikosti, koja je stupila na snagu 29. prosinca 1993., i UN-ovu Konferenciju stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti (COP15), koja će se održati od 5. do 17. prosinca 2022. u Montrealu,
- uzimajući u obzir izvješća o procjeni i posebna izvješća Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC),
- uzimajući u obzir globalno izvješće o procjeni Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES) iz svibnja 2019. o bioraznolikosti i uslugama ekosustava,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2020. o strategiji EU-a za

¹ SL C 232, 16.6.2021., str. 28.

² SL C 270, 7.7.2021., str. 2.

³ SL L 243, 9.7.2021., str. 1.

⁴ SL C 67, 8.2.2022., str. 25.

⁵ SL C 184, 5.5.2022., str. 2.

prilagodbu klimatskim promjenama⁶,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. rujna 2020. o Europskoj godini zelenijih gradova 2022.⁷,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 17. studenoga 2021. naslovljenu „Strategija EU-a za tlo do 2030.: Ostvarivanje koristi od zdravog tla za ljude, hranu, prirodu i klimu“ (COM(2021)0699) i Rezoluciju Parlamenta od 28. travnja 2021. o zaštiti tla⁸,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. o praćenju europske građanske inicijative Right2Water (Pravo na vodu)⁹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. listopada 2008. o rješavanju problema nestašice vode i suša u Europskoj uniji¹⁰,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. rujna 2003. o posljedicama ljetnog toplinskog vala¹¹,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je prema Međuvladinom panelu o klimatskim promjenama (IPCC) jasno da zbog klimatske krize ekstremne vremenske prilike kao što su poplave, oluje i toplinski valovi postaju učestalije i intenzivnije; budući da to znači da su oborine i oluje obilnije, toplinski valovi jači, a suše duže i ozbiljnije;
- B. budući da prema najnovijim podacima Kombiniranog pokazatelja suše (CDI) za 47% Europe vrijede uvjeti upozorenja, a za 17% uvjeti pripravnosti;
- C. budući da je Europski centar za predviđanje i promatranje sušnih razdoblja (EDO) istaknuo da je ukupno 64% Europe i dalje pod upozorenjem ili u pripravnosti, s time da se šire područja opasnosti od požara u cijelom EU-u, zbog čega su europska poljoprivredna područja pod nezapamćenim pritiskom; budući da su se istodobno zbog nestašice vode i toplinskog stresa znatno pogoršali prethodni negativni izgledi u pogledu prinosa ljetnih usjeva, kako je navedeno u biltenu sustava za praćenje poljoprivrednih resursa Zajedničkog istraživačkog centra iz kolovoza 2022.; budući da su prema podacima Europskog centra za predviđanje i promatranje sušnih razdoblja (EDO), u poljoprivrednom sektoru predviđeni, na razini EU-a, prinosi ispod petogodišnjeg prosjeka, i to 16% za kukuruz u zrnu, 15% za soju i 12% za suncokret; budući da su za zimske usjeve poput pšenice i ječma prinosi u nekim regijama smanjeni za do 30 %; budući da je Europski centar za predviđanje i promatranje sušnih razdoblja (EDO) napomenuo također da je ozbiljan nedostatak kiše pogodio gotovo sve rijeke u cijeloj Europi, što je utjecalo na energetske sektore zasnovane na fosilnim gorivima, nuklearnoj te hidroenergiji, kao i na riječni promet, te da je nekoliko država članica EU-

⁶ SL C 445, 29.10.2021., str. 156.

⁷ SL C 385, 22.9.2021., str. 167.

⁸ SL C 506, 15.12.2021., str. 38.

⁹ SL C 316, 22.9.2017., str. 99.

¹⁰ SL C 9 E, 15.1.2010., str. 33.

¹¹ SL C 76, 25.3.2004., str. 382.

a poduzelo mjere za ograničavanje upotrebe vode jer bi u nadolazećim tjednima opskrba mogla biti i dalje ugrožena;

- D. budući da suša ugrožava europsku opskrbu električnom energijom iz fosilnih, nuklearnih i hidroenergetskih izvora;
 - E. budući da IPCC upozorava da je područje Sredozemlja posebno osjetljivo na učinke klimatskih promjena i da će velika područja biti posebno osjetljiva ne samo na smanjenje vodnih resursa nego i na njihovu varijabilnost;
 - F. budući da će u južnoj Europi, s izmjerenim porastom temperature od samo 2 °C, više od trećine stanovništva biti izloženo problemu nestašice vode, a ako se ništa ne poduzme, dogodit će se scenarij prema kojem će biti niska dostupnost vode, više poplava i više suša;
 - G. budući da uzimanje u obzir posljedica koje ekstremni toplinski događaji, požari i suše mogu imati na očuvanje prirodnog okoliša i biološke raznolikosti, posebno šumske područja, očuvanje i obnova prirodnog okoliša i biološke raznolikosti te održavanje otpornih ekosustava u dobrom stanju očuvanosti ima ključnu ulogu u smanjenju rizika i negativnih učinaka povezanih s tim ekstremnim događajima;
 - H. budući da su u razdoblju od 1. lipnja do 31. kolovoza ove godine šumski požari prouzročili oko 6,4 megatona emisija ugljika u Europi, što prema podacima službe za praćenje stanja atmosfere (CAMS) u okviru EU-ova programa Copernicus nije zabilježeno od ljeta 2007.; budući da se ta brojka temelji na satelitskom promatranju aktivnih šumske požara i podacima dobivenima daljinskim očitavanjem koji se upotrebljavaju za procjenu količine izgorene biomase, a time i emisija onečišćujućih tvari dima;
 - I. budući da su Francuska i Španjolska na ljetu 2022. zabilježile najveću razinu emisija ugljika od ljeta 2003. te su šumski požari u Francuskoj od početka godine do 3. rujna uništili više od 62 000 hektara, što je prema podacima CAMS-a šest puta više od prosjeka za cijelu godinu za razdoblje od 2006. do 2021.;
 - J. budući da se procjenjuje da se uslijed šumskih požara od lipnja do kolovoza 2022. emitiralo 6600 tona crnog ugljika, 940 000 tona ugljičnog monoksida i 31 000 tona dušikovih oksida;
- 1. izražava duboko suosjećanje i solidarnost s obiteljima poginulih i stanovnicima razorenih područja, među kojima su mnoge starije osobe koje žive u ruralnim zapostavljenim područjima, te pozdravlja predanost stalno zaposlenih vatrogasaca i vatrogasaca dobrovoljaca te građana koji su se neumorno borili protiv požara i vrućina, često riskirajući vlastiti život;
 - 2. poziva socijalne, zdravstvene i hitne službe u različitim državama članicama da ocijene vrstu preventivnih ili hitnih mjera koje bi trebalo poduzeti u svim sličnim klimatskim okolnostima do kojih bi moglo doći u budućnosti;
 - 3. upozorava da su toplinski valovi uzrokovani klimatskim promjenama tihi ubojice diljem Europe; poziva države članice te regionalne i lokalne vlasti da uspostave akcijske

planove zaštite zdravlja u kontekstu toplinskih valova i da poboljšaju urbanističko planiranje kako bi se mogli nositi s češćim toplinskim valovima i nepredvidljivim vremenskim prilikama;

4. naglašava da su ugrožene osobe i kućanstva s niskim prihodima posebno izloženi riziku od ekstremnih vremenskih uvjeta uzrokovanih klimatskim promjenama te da im je potrebna potpora kako bi se prilagodili klimatskim promjenama;
5. skreće pozornost na učinke šumskih požara na zdravlje i s njima povezano onečišćenje zraka te izražava zabrinutost zbog predviđanja Svjetske meteorološke organizacije da se očekuje njihovo povećanje, čak i u slučaju scenarija niskih emisija¹²; napominje da se, kako se planet zagrijava, očekuje da će šumski požari i s njima povezano onečišćenje zraka porasti, čak i u scenariju s niskim emisijama te napominje da će to, osim posljedica koje će imati na ljudsko zdravlje, utjecati i na ekosustave s obzirom na to da se onečišćivači zraka talože iz atmosfere na Zemljinu površinu; nadalje, priznaje da šumski požari imaju ozbiljne posljedice na zdravlje ekosustava s obzirom na to da se onečišćivači zraka talože iz atmosfere; ističe kako klimatska kriza utječe na biološku raznolikost i smanjenje otpornosti ekosustava te naknadne učinke na javno zdravlje, stoga ustraje na važnosti pristupa „Jedno zdravlje”;
6. ističe kako klimatska kriza pogoršava postojeće nejednakosti; naglašava da su kućanstva s niskim prihodima i ugrožene osobe posebno pogodjeni klimatskom krizom i da im je potrebna posebna potpora za prilagodbu klimatskim promjenama; pozdravlja socijalne politike u državama članicama kojima se radnici štite od negativnih učinaka klimatske krize na radnome mjestu i potiče države članice da uključe prilagodbu klimatskim promjenama u svoje politike rada i socijalne politike;
7. naglašava da se 20. načelo europskog stupa socijalnih prava mora ostvariti zakonodavnim i finansijskim mjerama kojima se osigurava da svi imaju pristup kvalitetnoj i cjenovno pristupačnoj vodi, sanitarnim uslugama, čistoj energiji i zelenom prijevozu; naglašava da bi, s obzirom na klimatske učinke koji povećavaju učestalost, intenzitet i trajanje toplinskih valova, suša, požara i drugih ekstremnih vremenskih pojava, EU trebao donijeti politički okvir s mjerama za mehanizam socijalnih naknada za klimu koji se može financirati iz ambicioznijeg Socijalnog fonda za klimatsku politiku, uključujući zaštitu biološke raznolikosti, zelenih površina i vodnih resursa u zajednicama u nepovoljnem položaju;
8. poziva države članice da uzmu u obzir utjecaj profesionalnih psihosocijalnih rizika, profesionalnih bolesti i rizika povezanih s klimatskim promjenama, kao što su toplinski valovi, suše ili šumski požari, na zdravlje i sigurnost radnika, posebno u građevinskom, poljoprivrednom sektoru i sektoru javnih usluga, te da se uhvate u koštac s utjecajem sadašnjih i budućih kriza na tržištu rada, uključujući klimatske promjene, pružanjem potpore radnicima koji su privremeno „tehnički nezaposleni” jer su poslodavci bili prisiljeni obustaviti proizvodnju ili pružanje usluga, kao i pružanjem potpore

¹² Svjetska meteorološka organizacija, „WMO Air Quality and Climate Bulletin highlights impacts of wildfires”, (U svom biltenu o kvaliteti zraka i klimi Svjetska meteorološka organizacija naglašava posljedice šumskih požara), 7. rujna 2022: <https://public.wmo.int/en/media/press-release/wmo-air-quality-and-climate-bulletin-highlights-impact-of-wildfires>

samozaposlenim radnicima i malim poduzećima da zadrže osoblje i svoje aktivnosti;

9. ističe da ozbiljan manjak padalina i posljedično smanjenje razine rijeka negativno utječu na proizvodnju hidroenergije i sustave hlađenja fosilnih i nuklearnih elektrana; stoga naglašava potrebu za bržim prijelazom na održive i obnovljive izvore energije temeljene na energiji vjetra i solarnoj energiji kako bi naš elektroenergetski sustav postao neovisniji od ekstremnih vremenskih uvjeta i utjecaja klimatskih promjena;
10. naglašava da su zdravi i prirodni ekosustavi otporniji na ekstremne vremenske uvjete; stoga poziva na to da šumarstvo bliže prirodi postane standard u EU-u te pozdravlja prijedloge Komisije za zakon o obnovi prirode, koji bi trebalo usvojiti što je prije moguće; uviđa da bi se zajednička poljoprivredna politika (ZPP) mogla bolje iskoristiti za potporu poljoprivrednicima pri prelasku na metode ekološke poljoprivrede i poboljšanju tla, vode, zraka i ekosustava;
11. ističe dramatično stanje aktualne klimatske i okolišne krize i poziva na najveću razinu ambicije u pogledu paketa „Spremni za 55 %“ kako bi se do 2030. postiglo smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990., kako je propisano Europskim zakonom o klimi, s obzirom na to da klimatske promjene i posljedično zagrijavanje planeta povećavaju vjerodajnost suša, toplinskih valova i drugih ekstremnih vremenskih pojava; naglašava da trenutačna kriza nije samo posljedica nestošice vode u tlu, već je i pogoršana klimatskim promjenama i njihovim učincima;
12. napominje da mrtvo drvo pripada zdravim šumama otpornima na klimatske promjene i ne predstavlja automatski opasnost od požara na svim lokacijama;
13. poziva na politiku ponovnog pošumljavanja područja pogodjenih sušom koja se temelji na poštovanju njihovih bioklimatskih i okolišnih obilježja te se nada da će se obnovom specifičnog ruralnog krajolika napraviti velike zalihe;
14. oštro osuđuje kaznene radnje pojedinaca odgovornih za namjerno započinjanje određenih požara i poziva države članice da ulože sve moguće napore kako bi osigurale da se ti pojedinci privedu pravdi;
15. nedavne ekstremne vremenske uvjete tumači kao dodatni dokaz negativnih učinaka klimatskih promjena i ističe da su ti ekstremni vremenski uvjeti još jedan znak potrebe za ambicioznim globalnim djelovanjem kako bi se zaustavile klimatske promjene; smatra da bi EU trebao imati vodeću ulogu u tom procesu i udvostručiti svoje napore u ključnim područjima okoliša, energije, prometa i poljoprivrede;
16. podsjeća da suša već dugi niz mjeseci pogoda neke europske regije te da je od početka ove godine sve intenzivnija i utječe na šira područja, pri čemu su mnogi rezervoari ili izvori vode iscrpljeni već u veljaći;
17. primjećuje da je u kolovozu situacija sa sušom u mnogim regijama Europe i dalje bila ozbiljna, pogoršana toplinskim stresom i nedostatkom kiše tijekom više mjeseci te da su stručnjaci Zajedničkog istraživačkog centra naveli da je trenutačna suša vjerodajno najgora u posljednjih barem 500 godina;

18. prima na znanje ažuriranu procjenu stanja suše u Europi na temelju analiza Globalnog centra za predviđanje i promatranje sušnih razdoblja¹³, objavljenu 22. kolovoza 2022. na temelju podataka CEMS-a, u kojoj je navedeno da za 47 % EU-a još uvijek vrijede uvjeti upozorenja, što znači da je količina oborina bila niža od uobičajene, a vlažnost tla bila je u deficitu, dok je 17 % EU-a i dalje u pripravnosti, pri čemu vegetacija i usjevi pokazuju negativne učinke suše;
19. podržava namjeru Komisije da doprinese ukupnom učinku hlađenja uspostavom platforme EU-a za urbanu ekologizaciju; poziva Komisiju da postavi ambiciozne i konkretnе obvezujuće ciljeve u vezi s urbanom biološkom raznolikošću, rješenjima utemeljenima na prirodi i pristupima utemeljenima na ekosustavima, te zelenom infrastrukturom, od kojih će koristi imati i ljudi i divlja fauna i flora te koji će doprinijeti općim ciljevima biološke raznolikosti; ističe da je potrebno uključiti mјere kao što su minimalni udio zelenih krovova na novim zgradama, potpora urbanoj poljoprivredi, uključujući, prema potrebi, sadnju plodonosnih stabala, jamčenje nekorištenja kemijskih pesticida i smanjenje upotrebe gnojiva na gradskim zelenim površinama EU-a te povećanje broja zelenih površina u skladu s brojem stanovnika, uz istodobno rješavanje problema nejednakosti u pristupu zelenim površinama; nadalje, poziva Komisiju i države članice da prošire kopnene i morske ekološke koridore u urbanim područjima, među ostalim razvojem transeuropske mreže za zelenu infrastrukturu (TEN-G), povezane s transeuropskom mrežom prirodnih područja (TEN-N);
20. poziva da se uvede obveza da gradovi s najmanje 20 000 stanovnika izrađuju planove za urbanu ekologizaciju kako bi se na razini četvrti stvarale biološki raznolike i pristupačne urbane šume, uključujući voćke, parkove, vrtove, urbane farme, zelene krovove i zidove te vodotoke, uključivale autohtone biljne vrste tedrvoredi na temelju pozitivnog učinka koji takve mјere hlađenja imaju na urbanu mikroklimu i zdravlje, posebno na ranjive skupine; osim toga, poziva na svu potrebnu obnovu javnih prostora radi povećanja uštede energije;
21. sa zabrinutošću primjećuje povećanje spaljivanja primarne drvne biomase za energiju i poziva na ambicioznije kriterije održivosti biomase, provedbu kaskadnog načela te na ulaganje većih napora u smanjenje monokultura i stvaranje bioraznolikih i otpornijih šuma u Europi;
22. zabrinut je zbog rizika od stvaranja pirokumulonimbusa uslijed šumskih požara i negativnog utjecaja na stratosferu i ozonski omotač; stoga poziva na najveće moguće smanjenje namjernog potpaljivanja požara i spaljivanja stabala u šumama;
23. poziva na donošenje mјera kojima će se osigurati dostupnost vode i odvodnje te održivo upravljanje njima za sve stanovnike, kao i očuvanje i održavanje povezanih vodnih i kopnenih ekosustava;
24. poziva na to da se u vodno planiranje uključe potrebne mјere, kako one strukturne tako i one povezane s upravljanjem, kako bi se potražnja za vodom prilagodila vodnim resursima i okolišnim zahtjevima vodnih tijela, uzimajući u obzir učinke klimatskih

¹³ https://edo.jrc.ec.europa.eu/documents/news/GDO-EDODroughtNews202208_Europe.pdf

promjena i dajući prednost ljudskoj potrošnji;

25. poziva na izradu planova za upravljanje sušama na temelju sustava pokazatelja kojima se uzimaju u obzir učinci klimatskih promjena, objektivno definira svaka situacija s obzirom na moguće probleme u zadovoljavanju potražnje i automatski utvrđuju mjere upravljanja koje treba poduzeti u svakoj fazi;
26. poziva na izradu planova za upravljanja rizicima od poplava na temelju karata opasnosti i rizika, uključujući programe mjera kojima se uzimaju u obzir učinci klimatskih promjena;
27. poziva na promicanje drugih mjera za bolje rješavanje posljedica klimatskih promjena, kao što su obnova vodnih tijela, modernizacija i povećanje učinkovitosti sustava navodnjavanja, povećanje sigurnosti vode, promicanje uštede resursa, upotreba nekonvencionalnih izvora i digitalizacija upravljanja vodama kako bi se poboljšala informiranost i time osiguralo učinkovitije korištenje vode;
28. poziva na to da se u svim inicijativama i djelovanjima povezanima sa sprečavanjem i ublažavanjem suša, toplinskih valova i njihovih učinaka u potpunosti uzimaju u obzir pitanja prirodnog okoliša, posebno šuma, te bioraznolikosti i usluga ekosustava;
29. zalaže se za to da se upravljanje prirodnim i ruralnim područjima usmjeri na održivost i otpornost, posebno na šumske požare; nadalje, poziva na jačanje politika kojima se podupire upravljanje okolišem i suzbijanje depopulacije, posebno napuštanje poljoprivrednog zemljišta i tradicionalne uporabe zemljišta (usjevi koji ovise o oborinskim vodama, ekstenzivna ispaša, šumarstvo itd.), te za poticanje i osiguravanje održivih ulaganja s planovima za revitalizaciju ruralnog okoliša, poticanje biogospodarstva, plaćanje usluga u području okoliša te obnovu ekosustava i zelene infrastrukture;
30. poziva na to da rizik od šumske požare uzme u obzir u politici planiranja uporabe zemljišta i upravljanja njime, s posebnim naglaskom na ulozi povezanosti urbanih i šumskih područja u sprečavanju šumske ili ruralne požara i pripremanju na njih; zalaže se za promicanje prostorne heterogenosti krajolika kao preventivne strategije za borbu protiv požara, što se može postići promicanjem održivih sustava poljoprivrednih gospodarstava i drugih aktivnosti kao što su pastoralni način uzgoja životinja, preventivni postupci u šumarstvu i planinska poljoprivreda;
31. poziva na povećanje resursa za integrirano upravljanje ruralnim područjima te prirodnim i ruralnim okolišem, kao i održivo gospodarenje šumama, uz politiku sprečavanja požara kojom se omogućuje upotreba preventivnih požara s niskim intenzitetom i kontroliranih požara radi spaljivanja niskog raslinja koje djeluje kao gorivo u šumskim požarima; napominje da bi to trebalo provoditi zajedno s kontinuiranim ulaganjem u sredstva za gašenje požara i njihovim poboljšavanjem, posebno u sredozemnim zemljama;
32. preporučuje da se druge sektorske politike (poljoprivreda, ruralni razvoj, infrastruktura, prostorno planiranje, turizam, zapošljavanje itd.) više uključe u upravljanje rizicima od šumske požare jer je riječ o globalnom problemu koji zahtijeva odgovore različitih aktera i javnih politika koje obuhvaćaju zajedničko područje;

33. potiče Komisiju i države članice da se pobrinu za to da se šume čuvaju, štite, obnavljaju, poboljšavaju i koriste na uređen način; prepoznaće potrebu za očuvanjem važne društvene uloge šuma, i kao izvora prirodnih resursa i kao izvora prihoda obavljanjem gospodarskih aktivnosti i pružanjem višestrukih usluga u području okoliša, uključujući zaštitu tla i hidrološki ciklus;
34. poziva na prilagodbu naprava za odgovor na šumske požare novim scenarijima i na jačanje njihove suradnje kako bi se poboljšala njihova sinergija i integracija te tako postigla djelotvornost;
35. prepoznaće posebnu ranjivost sredozemnih zemalja i važnost primjene posebnih mehanizama i resursa za suočavanje s rizicima i posljedicama tih ekstremnih događaja na tim područjima;
36. podsjeća na to da povećanje bioznolikosti, usluga ekosustava i zelene infrastrukture u gradovima te ruralnim i prigradskim područjima poboljšava zdravlje ljudi; podsjeća na to da razvoj i provedba prirodnih rješenja za očuvanje biološke raznolikosti te uključivanje i daljnja integracija biološke raznolikosti i funkcija ekosustava u urbanističko projektiranje, politike i planiranje mogu imati znatno utjecati na ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu na njih u gradovima te poziva Komisiju i države članice da promišlu te prakse;
37. skreće pozornost na činjenicu da se do studenoga 2022. u euromediterskoj regiji i dalje očekuju neuobičajeno topli i suši uvjeti, napominje da su neka oborinska nevremena u kolovozu i rujnu bila popraćena grmljavinskim olujama koje su za sobom ostavile štetu, uzrokujući dodatne probleme raznim vrstama voća i plantaža, te da se može očekivati da će se takva šteta ponovno dogoditi;
38. napominje da suša, koja uzrokuje nagla smanjenja prinosa europskih usjeva, dodatno pogoršava već tešku situaciju s kojom se suočavaju poljoprivrednici zbog posljedica ruske invazije na Ukrajinu te da ti čimbenici zajedno dovode do dalnjeg rasta cijena poljoprivrednih proizvoda, što doprinosi povećanju indeksa potrošačkih cijena od 20 %;
39. s obzirom na ekstremne klimatske pojave tijekom posljednjih mjeseci naglašava potrebu za bržom provedbom strategije „od polja do stola“ i strategije za bioraznolikost kako bi se ostvarili ambiciozniji ciljevi za zeleniji i održiviji poljoprivredni sektor s održivijim iskorištavanjem vodnih resursa kroz modernizaciju sustava navodnjavanja, uzimajući u obzir utjecaj određenih vrsta proizvodnje na klimu;
40. ističe da je suša dosad utjecala na poljoprivredu na sljedeće načine:
 - znatno je smanjena razina velikih rijeka, drugih plovnih putova i izvora vode, a sve je veći salinitet koji se širi od riječnih ušća prema unutrašnjosti, što dovodi do nestasice vode za poljoprivredu i druge namjene;
 - sveukupna nestasica vode za piće za stoku koja onemogućuje normalan razvoj i napredovanje životinja;
 - manja količina pokošenog krmnog bilja u prvom dijelu godine zbog nedostatka kiše i nizak ili nikakav rast trave pri drugoj košnji namijenjenoj spremanju zaliha stočne hrane u zimskim mjesecima;

- ugrožena je održivost mnogih poljoprivrednih gospodarstava zbog nedostatka pašnjaka i svježe ispaše zbog suše, pri čemu se krmno bilje prikupljeno ranije tijekom godine za zimu troši sada, zbog čega neizbjegno dolazi do nedopustivo visokih cijena krmiva i alternativne hrane za životinje;
 - niži ili kasniji prinosi usjeva zbog suhih uvjeta, uključujući u nadolazećim mjesecima ako tlo ostane suho u jesen, pri čemu se procjenjuje da će prosječni prinosi biti niži od onih prethodne godine i prosjeka u posljednjih pet godina; to je smanjenje najizraženije u područjima s kasnom žetvom koja su pogodjena najintenzivnijim toplinskim valovima, zbog čega se žitarice nisu mogle razviti na odgovarajući način blizu razdoblja žetve;
 - predviđanje znatnog smanjenja prinosa voća za neke europske regije, posebno jabuka, krušaka i koštuničavog voća;
 - napuštanje polja i područja za proizvodnju svježeg voća i povrća u područjima gdje nema dovoljno vode, što kritično utječe na rajčice namijenjene industrijskoj preradi, a posebno na proizvodnju riže;
 - otežano opršivanja maslinika zbog visokih temperatura u razdoblju cvatnje u svibnju, kao i drugih oštećenja zbog obilnih padalina;
 - rana berba ključnih usjeva kao što je vinova loza zbog visokih temperatura i nedostatka vode koji negativno utječe na kvalitetu usjeva, zbog čega je vidljiva potreba za prilagodbom radnih metoda ekstremnoj toplini i trajno niskim oborinama;
 - pčelarstvo i proizvodnja meda teško su pogodjeni skraćenom ili nepostojećom cvatnjom medonosnih biljaka zbog nedostatka kiše i visokih temperatura u jesen i zimi te u nekim slučajevima suše, kao i nepravilnih i nejednakih padalina u nekim regijama u proljeće, s prekomjernom toplinom u svibnju;
 - nestanak beskralježnjaka u površinskom sloju tla zbog suhoće, čime se pogoršava stanje tla za buduću sadnju;
 - sve veći broj požara koji uništavaju usjeve i ugrožavaju kvalitetu tla na poljoprivrednom zemljištu;
 - rizik od dezertifikacije i degradacije tla diljem EU-a, a posebno u sredozemnim državama članicama u kojima je do 250 000 hektara izloženo riziku od dezertifikacije, što utječe na strateški važne usjeve kao što su žitarice ili uljarice kao što je suncokret;
41. poziva Komisiju da u potpunosti procijeni učinke kontinuirane suše na proizvodnju hrane u EU-u u tekućoj godini i na zalihe hrane za stanovništvo tijekom zime koja slijedi; nadalje, poziva Komisiju i Vijeće da razmotre koje se korektivne mjere mogu poduzeti i kakva se potpora može pružiti kako bi se osiguralo da primarni proizvođači hrane koji su pretrpjeli gubitke u proizvodnji zbog štete prouzročene vrućinom i sušom mogu bez odgode ponovno pokrenuti nove proizvodne cikluse za osnovne zalihe hrane;
42. poziva Komisiju da nastavi i intenzivira istraživanja o vegetaciji tla i vrstama usjeva koji su bolje prilagođeni visokim temperaturama;
43. poziva Komisiju i da odredi finansijska sredstva za potporu poljoprivrednim gospodarstvima kako bi se nadoknadili gubici nastali zbog suša ili drugih događaja uzrokovanih klimatskom krizom, kako bi se potaknula veća otpornost na klimatske

promjene i održivost te kako bi se osiguralo da ta kriza ne završi nepovratnim zatvaranjem poljoprivrednih gospodarstava;

44. poziva Komisiju i države članice da poduzmu dugoročne mjere za sprečavanje suša i suočavanje s njima, među ostalim mjere za očuvanje vode, sprečavanje otjecanja, ponovnu uporabu sigurnih otpadnih voda, učinkovitije metode navodnjavanja, veću upotrebu krmnog bilja, usjeva i sorti otpornih na sušu u svim vrstama proizvodnje i druge alternativne metode proizvodnje hrane u kojima se učinkovitije koristi voda, te da razmotre utjecaj neodrživo proizvedene hrane uvezene iz trećih zemalja;
45. poziva Komisiju i države članice da daju prednost stvaranju strateških zaliha hrane i hrane za životinje za slučaj nužde kao jednog od načina ublažavanja najštetnijih aspekata suše, uključujući velike razlike u prinosima iz godine u godinu, te poziva Komisiju da to pitanje riješi na međunarodnoj razini promicanjem uspostave skladištenja hrane kao stabilizacijskog alata u kontekstu utjecaja klimatskih promjena na poljoprivredu i opskrbu hranom;
46. poziva države članice da razmotre proširenje uporabe javnih sustava osiguranja u području klime, a Komisiju da promiče razmjenu dobrih praksi u vezi s tim i druge mjere ublažavanja;
47. poziva Komisiju i države članice da nastave preispitivati strateške planove u okviru ZPP-a kako bi se u budućnosti provodilo upravljanje kojim se vodi računa o učinkovitoj uporabi vode i dugoročne strategije za kontinuirano poboljšanje održivosti, upravljanja vodama, učinkovitog navodnjavanja i drugih vrsta uporabe vode u poljoprivredi;
48. konstatira da su neke države članice osjetljivije na klimatske promjene i njihov utjecaj, kao što su južne i mediteranske europske zemlje, te da suše i druge pojave povezane s klimatskim promjenama nemaju samo utjecaj na okoliš, već sa sobom nose i društvene, kulturne, gospodarske i političke posljedice, pri čemu se povećava rizik od produbljivanja društvenih nejednakosti;
49. smatra da je za rješavanje takve krizne situacije potrebno više od ciljanih mjera te da je za to potrebna i bolje konsolidirana i ambicioznija klimatska i energetska politika u skladu s Pariškim sporazumom, u okviru koje bi se trebale uvesti mjere ublažavanja i prilagodbe jer posljedice klimatskih promjena postaju sve češće;
50. smatra da bi za rješavanje takve krizne situacije trebalo uspostaviti nacionalne sustave za praćenje i upravljanje sušama s posebnim naglaskom na prevenciji, čime bi se omogućio pravovremen i primjerjen odgovor na rizike od klimatskih promjena; naglašava potrebu za praćenjem i predviđanjem učinaka suše s obzirom na to da su pojave ekstremnih temperatura sve učestalije i da postoji još veća potreba za jačanjem i osiguranjem pripravnosti na sušu; nadalje smatra da bi trebalo uspostaviti procjenu rizika i upravljanje njime, uključujući sektorsku analizu, te da bi takvi sustavi trebali biti u skladu sa strategijom EU-a za prilagodbu i nacionalnim strategijama za prilagodbu, s naglaskom na smanjenju rizika od katastrofa i pripravnosti na katastrofe;
51. naglašava da je potrebna bliska suradnja između dionika, između lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela, ali i lokalnog stanovništva i civilnog društva;

52. poziva države članice da pruže finansijsku potporu te potporu pri praćenju i upravljanju kako bi se pronašlo rješenje za tu krizu, i to konkretno smanjenjem nenužne potrošnje vode, te da istodobno osiguraju dovoljnu dostupnost vode za ljudsku potrošnju i dostačno navodnjavanje usjeva; naglašava da bi trebalo promicati učinkovitije korištenje vode, osiguravajući nultu stopu otpada i dostačno skladištenje vode za potrošnju i poljoprivredne sustave, među ostalim financiranjem istraživačkih i inovacijskih programa i pilot-projekata kojima se promiče upotreba novih tehnologija;
53. naglašava da je na europskoj razini potrebno koordinirano djelovanje i u području istraživanja i praćenja, i to između već postojećih tijela kao što su Globalni centar za predviđanje i promatranje sušnih razdoblja, Europska agencija za okoliš, Služba za upravljanje kriznim situacijama programa Copernicus i drugih odgovarajućih dionika; napominje da bi, kad je riječ o financiranju, trebalo utvrditi odgovarajuću finansijsku potporu u okviru ZPP-a, nacionalnih planova za oporavak i otpornost te drugih regionalnih fondova;
54. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.